

IV. Opis programu studiów

3. KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	M#-N1-AiR-505
Nazwa przedmiotu	Teoria regulacji I
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Control Theory I
Obowiązuje od roku akademickiego	2019/2020

USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	AUTOMATYKA i ROBOTYKA
Poziom kształcenia	I stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	studia niestacjonarne
Zakres	wszystkie
Jednostka prowadząca przedmiot	Katedra Automatyki i Robotyki
Koordynator przedmiotu	dr hab. inż. Leszek Płonecki prof. PSk.
Zatwierdził	

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	przedmiot kierunkowy
Status przedmiotu	obowiązkowy
Język prowadzenia zajęć	polski
Usytuowanie modułu w planie studiów - semestr	semestr 5
Wymagania wstępne	Modelowanie dynamiki procesów i symulacja, Elektrotechnika, Teoria sygnałów i systemów, Podstawy elektroniki, Metrologia, Napęd i sterowanie pneumatyczne i hydrauliczne.
Egzamin (TAK/NIE)	NIE
Liczba punktów ECTS	3

Forma prowadzenia zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium
Liczba godzin w semestrze	18	9			

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W_01	Student zna podstawowe rodzaje układów automatyki, zasady ich działania i celowość ich stosowania.	AiR1_W14 AiR1_W15 AiR1_W16
	W_02	Student ma wiedzę w zakresie zasad modelowania prostych układów mechanicznych, elektrycznych i płynowych.	AiR1_W14 AiR1_W15 AiR1_W16
	W_03	Student ma wiedzę w zakresie analizy elementów i układów automatyki w dziedzinie czasu.	AiR1_W14 AiR1_W15 AiR1_W16
	W_04	Student ma wiedzę w zakresie analizy elementów i układów automatyki w dziedzinie częstotliwości.	AiR1_W14 AiR1_W15 AiR1_W16
	W_05	Student ma wiedzę w zakresie algebry schematów blokowych	AiR1_W14 AiR1_W15 AiR1_W16
	W_06	Student ma wiedzę związaną z badaniem stabilności oraz oceną jakości układów automatycznej regulacji.	AiR1_W14 AiR1_W15 AiR1_W16
	W_07	Student ma podstawową wiedzę w zakresie analizy i syntezy układów automatyki.	AiR1_W14 AiR1_W15 AiR1_W16
	W_08	Student ma podstawowa wiedzę dotyczącą wykorzystywanych metod pomiarowych	AiR1_W14 AiR1_W15 AiR1_W16
	W_09	Student ma wiedzę dotyczącą badań symulacyjnych układów automatyki.	AiR1_W14 AiR1_W15 AiR1_W16
Umiejętności	U_01	Potrafi wyznaczyć transmitancję prostego układu na podstawie modelu fizycznego.	AiR1_U19 AiR1_U20 AiR1_U35
	U_02	Potrafi wykorzystać przekształcenie Laplace'a w analizie elementów i układów automatyki.	AiR1_U19 AiR1_U20 AiR1_U35
	U_03	Potrafi wyznaczyć odpowiedź układu na dane zakłócenie.	AiR1_U19 AiR1_U20 AiR1_U35
	U_04	Potrafi wyznaczyć charakterystyki częstotliwościowe układu.	AiR1_U19 AiR1_U20 AiR1_U35
	U_05	Potrafi wyznaczyć transmitancję zastępczą układu	AiR1_U19 AiR1_U20 AiR1_U35
	U_06	Potrafi zbadać stabilność układu i wyznaczyć wartości wskaźników jakości układu automatyki.	AiR1_U19 AiR1_U20 AiR1_U35
Kompetencje społeczne	K_01	Student aktywnie uczestniczy w wykładach i ćwiczeniach -zadawanie pytań, udział w dyskusji.	AiR1_K04

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć*	Treści programowe
wykład	Wprowadzenie. Podstawowe pojęcia występujące w automatyce, ogólne schematy układu automatyki i klasyfikacja układów automatyki, przykłady układów automatyki Opis elementów i układów liniowych. Przekształcenie Laplace'a, transmitancja operatorowa i macierz transmitancji, opis układu z użyciem współrzędnych stanu, wyznaczanie charakterystyki statycznej i odpowiedzi na dane wymuszenie z transmitancji operatorowej. Własności statyczne i dynamiczne podstawowych elementów liniowych: proporcjonalnych I rzędu, całkującego, różniczkujących, oscylacyjnych i opóźniających oraz ich przykłady. Algebra schematów blokowych. Podstawowe połączenia, przekształcanie schematów blokowych, metody wyznaczania transmitancji zastępczych złożonych układów. Układanie schematów blokowych na podstawie ich schematów fizycznych. Wyznaczanie i wstępna analiza transmitancji. Charakterystyki częstotliwościowe. Transmitancja widmowa, rodzaje charakterystyk, charakterystyki częstotliwościowe elementów podstawowych, charakterystyki logarytmiczne dla połączenia szeregowego, podstawowe sposoby doświadczalnego wyznaczania charakterystyk częstotliwościowych. Charakterystyki typowych obiektów regulacji. Obiekt statyczny i astatyczny oraz ich charakterystyki skokowe i częstotliwościowe, przykłady obiektów, doświadczalne wyznaczanie charakterystyk statycznych, skokowych i częstotliwościowych obiektów. Regulatory PID. Struktury, charakterystyki regulatorów PID. Stabilność liniowych układów automatyki. Ogólne warunki stabilności, kryteria stabilności: Hurwitza, Nyquista dla charakterystyk amplitudowo-fazowych i logarytmicznych. Jakość układów automatyki. Dokładność statyczna, wskaźniki jakości przebiegów czasowych, wskaźniki dotyczące charakterystyk częstotliwościowych, całkowite wskaźniki jakości. Wybrane zagadnienia syntezy liniowych układów automatyki. Wybór rodzaju regulatora, dobór nastaw regulatora według zasadniczych cech przebiegu przejściowego, metoda Zieglera-Nicholsa. Układy regulacji dwustawnej. Charakterystyki regulatorów, przebiegi w układzie regulacji stałwartościowej.
ćwiczenia	Wyznaczanie równań elementów automatyki Przekształcenie Laplace'a Wyznaczanie odpowiedzi układów na zadane wymuszenie Algebra schematów blokowych Charakterystyki częstotliwościowe Stabilność układów liniowych

*) zostawić tylko realizowane formy zajęć

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia (zaznaczyć X)					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01-W09			X			
U01-U06			X			X
K01-K03						X

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć*	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	zaliczenie z oceną	Uzyskanie co najmniej 50% punktów z kolokwium.
ćwiczenia	zaliczenie z oceną	Uzyskanie co najmniej 50% punktów ze sprawdzianów.

*) zostawić tylko realizowane formy zajęć

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS							
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta					Jednostka
		W	C	L	P	S	
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	18	9				h
2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2	2				h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	31					h
4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	1,2					ECTS
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	44					h
6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	1,8					ECTS
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	25					h
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	1,0					ECTS
9.	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75					h
10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25 godzin obciążenia studenta</i>	3					ECTS

LITERATURA

1. Amborski K.: Teoria sterowania w ćwiczeniach. PWN Warszawa 1978.
2. Kaczorek T.: Teoria sterowania i systemów. PWN Warszawa 1996.
3. Stefański T.: Teoria sterowania t.1. Wyd. Politechniki Śk. Skrypt Nr 367. Kielce 2002.
4. Chłędowski M. Wykłady z automatyki dla mechaników. Wyd. Politechniki Rzeszowskiej 2003.
5. Chłędowski M., Pieniążek J. Podstawy automatyki w ćwiczeniach i zadaniach. Wyd. Politechniki Rzeszowskiej 2004.
6. Brzózka J. Regulatory i układy automatyki . Wyd. MIKOM Warszawa 2004.